

Nintzeta Balar Etxauriko Bezi Puntuan bidetan, bere lehen 9a

TESTUA

Ikeritz Gonzalez Lertxundi
Kolektore, 1980

Biro gian lizenzia zitzaion eta irakaslea. Kirole skolatzaile amonibar; 25 urte baino gehiago darama eta eskalatzen. Hainbat artikulu ditu idatziek zein bait hedabideetan, Pyreneetan, Barruan, eta Aragón nesarako. Egun, Pyreneetako eredakideko Nidea da.

AITZIBER NARBAIZA (HYPERAITZ)

IRUDIAK, ISTORIOAK ETA LAGUNAK

Lumetik hainbat metrotara zintzilikatuta, kamera eskuetan eta kontzentratuta dagoen escalatzale batekin horrela gustatzen zaiola Aitziber Narbaizari bere burua ikustea; horrela gustatzen zaiola aurki dezaten. Aitziber Eibarren sortuada, 1990ean. Sare sozial eta Hyperaitz izenez ezaguna, argazkilari tan zenbait arlo jorratu izan ditu, eta azken urteetan eskalada eta mendia inguruko argazkilaritzan dabil buru-belarri. Dioenez, bere zaletasunak kirol horien berezitasunak eta istorio politikak kontatzeko aukera eska inidizkio.

Nola/n oiztik sortu zitzaitzun argazkiak egiteko zaleta-suna?

Txitxatik marraskiak eta eskulanak egiteko zaletasuna izan dut. Batxilergoan ikasten ari nintzela, kamera analogiko bat aurrenekoz esku artean izan zuenean argazkiak itzaz maitemindu nintzen. Prozesu analogikoa zinez, esku lana egiten nuen, eta niretsat irudiak marratzera bezala zen. Urte gutxirenen, kamera digital bat erosiz nuen, eta orduan eta ordutik esan daiteke benetako zaletasun bilakatzen hasi zela.

Zer esango zenuke eskaintzen dizula zure zaletasunak?

Egunero kotasunetik deskonektatzeko aukera, argazki on bat lortzeko aitzakiaz. Ez zait asko gustatzen irudiak sortzea, nahiago dut une eder bat "ehizatzea", eta horretarako oso adi egon behar naiz. Samitan gertatu zait hain kontzentratuta egotea, ezen paretan zintzilikatuta argazkiak ateratzten hiru ordu pasa izan ditudala konturatzerako. Bestalde, jendea eta toki berriak ezagutzeko aukera izatea ere asko gustatzen zait.

Kamera analogiko bat aurrenekoz esku artean izan nuenean argazkilaritzaz maitemindu nintzen

Beti eramaten duzu kamera gainean?

Zorionez, nire ohiko lanean kamera asko erabiltzen dut. Rokodromo bateko komunikazio eta irudi arduraduna naiz, eta kamera beti eskuian izaten dut. Lanetik kanpo ez dut beti nire kamera eramaten, pisua dela eta. Egia esan, askotan faltan botatzen dut eta mugikorreko kamerarekin saindu izan naiz argazkiak ateratzen, baina emaitza inoiz ez da nire gustuko izan.

Zuretzat egun, argazkilaritza zer da, aisiaidiko jarduerabat, ala zure lanbidea bideratutiko jarduera bat?

Lehen esan bezala, nire ohiko lanean argazkiak ateratzen ditut, baina beti teletupean. Niri benetan gustatzen zaudan aire zabalean egotea da. Urte asko pasa ditut argazkilaritza aisiaidiko jarduera moduan eginez, baina, azken aldiari zenbait markak agertu dute nire lanarekiko interesa, batik bat escalada inguruko argazkiekiko, eta, ondorioz, lan hori pixkanaka-pixkanaka profesionalizatzen hasi naiz. Argazkilaritzatik bizitzea ez da batere erraza, are gutxiago arlo ze-hatz hantean aritzen zarenean, baina, uste dut argazkilariek izan behar garela gure lanari balioa eman behar diogunak bizimodu bat izan dadin.

Sarean jarraitzaile asko dituzu. Nolako harrera izan ohi dute argazkiek?

Egia esan, ez diot zenbakiei garantzi handirik ematen, nahiz eta jakin halei esker lan gehiago aurki dezakela. Nire sare sozialerik ez diet hainbeste denbora eskaintzen, eta argazki asko dira karpeta batean gorde izan ditudanak sareetara igotzeko. Hala ere, igoko ditut, hitza ematen du ti Sare sozialeran denokelkarezagutzen dugu, eta, gertatu izan zaizkien escalada gune batetara heldu eta norbaitek komentarioren bat egin izana nire argazkiak onak direla esanez. Lotsa ematen dit, baina, azken finean, izugarri pozten nau jendeak nire lana jarraitzen duela eta gainera gustuko duela jakiteak.

Escalatzaileei goitik begiratzen hasi nintzenean konturatu nintzen zelako argazkiak ateratzeko aukerak izan nitzakeen

Kirolarloko argazkiak soili egin ohi dituzu?

Ez, denetarik egin dut urteetan zehar. Orain dela urte asko konturatu nintzen jendeari argazkiak ateratzeak lotsa ematen zidala. Argazkiak egiten hasi nintzenean, arlo hori lantzeko aukera izan nuen; kameraren aurrean zegoen pertsonarekin konexio berezi bat sortzeko aukera izan ohi nuela konturatu nintzen. Esterako, escalatzaileen argazkiek nire

Andoni Espana Mugarrako Moises bidean

jarduera beste era batera lantzeko aukera ematen didate. Gaur egun, jendearekin lan egitea izugarri gustatzen zait, baina, horretaz gain, eskaladak duen erronka kutsua eta jarduerak egin ohi diren inguruneek argazki bikainak egiteko aukera ezin hobeak eskaizten ditzkide.

Zergatik eskaladaho argazkiak? Zeuk eskalatzen duzu?

Orain dela 3-4 urte hasi nintzen eskalatzen, batez ere rako-dromoan; baina, arrakar eskalatzen hasi nintzenean mundu berri bat aurkitu nuen. Hasieran boulderreko argazkiak egiten hasinintzen, baina, sokarekin eskalatzen hasi nintzenean, eskalatzaleei eta horrei goitik begiratzen hasi nintzenean konturatu nintzen zelako argazkiak ateratzeko aukera izan nitzakeen. Ez zen denbora asko pasa kamerarekin igo eta sokatik zintzilikaturik argazkiak ateratzen hasi nintzen arte.

Jonathan Floriodellar ekoSurgencias sektorean

Zure ustez, eskalatzalea izatea garrantzitsua izan daiteke argazkionak hegin ahalizateko?

Nire ustez asko laguntzen du, eskalatzalearen mugimenduei aurreatu baitzaitezke bidea irakurtzen baldin badakitzu, eta horrek asko errazten du lana. Beste gauza bitxibat ere geratzen zait, eta uste dut eskalatzalea izatearekin zerikusia duela: norbaiteko proiektua eskalatzen ari bada eta zintzilikaturik hango argazkiak ateratzen, sentitzen dut nolabait horman soberan nagosia, eta eskalatzalearen buruan sartu naizela. Badakitz zer sentitzen den, arrakar guztiz kontzentratutik eskalatzean, eta, ondorioz, eskalatzalearen arreta halik eta gutxien oztopatzetan salatzen naiz, haren jarduna ez eragozteko.

Kirolari zehatzbatetkin edo batzuekin lan egin ohi duzu?

Esango nuke zorte handia izan dudala nire liburidean zehar, zenbait eskalatzale zoragamirekin topo egin baitut. Beti egon dira prest laguntzeko, eskalatzeko eta soka jartzeko, eta horri eskerrik nik hainbat argazki ateratzen ahal izan ditut. Ondorioz, nire jarduneari hobetzeko aukera izan dut argazkilari moduan. Eskalatzale eta jarduera zehatz bat alpatzekotan, aurrean. Ainhize Belarrek Etxaurin egin zuen bere lehen 9a mailako bidea esango nuke; oso berezia izan zen. Egun ugari pasa genituen elkarrekin eta elkar hobeto elkar ezagutzeko aukera izan genuen, eta gure proiektuetan jarduteaz gain, konexio politikasortu zen gure artean.

Konturatu naiz eskalada arloko argazkilaritzan emakume asko ez daudela, eta horrek nire jardueran jarraitzeko asko motibatzen nau

Egun, teknologia berrien eragina uhaezina da. Testuin-guru horretan, zer iritzi duzu mugikorrekin egiten diren argazkiei buruz?

Argi dut gauza bat: bai kamerak, eta bai mugikorrekin funtzio bat bete dezaketen, baina betetzen duten funtzioa ezberdina dela. Lehen esan dudan moduan, nik neuk ere, kamera ez edukitzeagatik, mugikorraren atera izan ditut argazkiak, eta nahiz eta mugikorreko kamera oso ona izan, lortu izan ditudan emaitzak ez dira hain onak izan. Nik uste tresna osagarria izandaitekeela, baina ez nuke inoiz kamera profesional bat mugikorrarenengatik ordezkatuko.

Etorkizunean argazkilaritzar arloari denbora/baliabide gehiago eskaiztea gustatuko litzai zuke?

Noski! Denbora asko pasa dut argazkiak egiten eta argi dut hori dela gehien gustatzen zaizana, horretaz gain, pertsona zoragamiek ezagutzeko bide bat eskanatu dit, eta beraz, noski gustatuko litzaidakeela baliabide gehiago eskaiztea. Gainera, konturatu naiz eskalada arloko argazkilaritzan emakume asko ez daudela, eta horrek nire jardueran jarraitzeko asko motibatzen nau.

Yosemite egunsentia, California

Miresten duzun argazkilariren bat?

Sare sozialetan mundu osoko hainbat argazkilarri jarraitzen ditut, eta oso interesgarria egiten zait eskalada arloko argazkilaritzaren ikuspegi ezberdinak ikustea eta ezagutzea. Izenen bat edo beste aipatzekotan, Javipec esango nuke esaterako, estatu mailan eskaladako argazkilaritzan erreferente bat da, eta guk jorratzen dugun arloan profesional moduan bizi den bakanenetakoa baita. Bernardo Gimenezen argazkiak ere gustatzen zaizkit. Azken honek ez ditu eskalatzileen jardunaren argazki soiliak egiten, bere argazkiek dokumental kutsua izan ohi dute; istorio bat islatu ohi dute. Asekotan bidear en pausu gogorrenetako argazkiak ikusten ohitura gaude, baina, batzuetan escalatu baino lehen edo ondorengo argazkiek istorio bat konta dezakete, eta hori irudi bidez kontatzea oso polita da.

Galdetu ez dizudan zerbait aipatzerik nahi?

Nire inguruko jendeari lanean beti eskaini izan didan babesia eskertu nahiko nioke. Haindik esker, argazkiak ateratzeko motibazioa mantentzea lortu dut. Jende oso jatorra aurkitu dut arlo hometan, eta, zorionez, gaur egun nire lagunak direla esan dezakete. Horrek harro sentiarazten nau. Argazkilaritza ez da bakarrik irudi politak lorzeko bide bat, aparteko jendea ezagutzeko beste modu bat ere bada.

INFORMAZIO ETA ARGAZKI GEHIAGO

hyperaitz.com

@hyperaitz